

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IV. Quarta demonstratio ejusdem defectûs, ex eo quid humana
ratio, sibi relicta, prorsus insufficiens sit ad aliquid certò statuendum de
fine hominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

divinam providentiam, bonitatem & sanctitatem arguitur sic: Si Deus Author est hominum, naturæ Author est humanæ. Naturæ verò tam inordinatæ Author esse non potest Deus bonus, & sanctus, nec necessitatis peccandi Author esse potest, qui nequit Author esse peccatorum. Vel ergo Deus non est Author & Provisor hominum, vel non est bonus & sanctus.

47 Quid ad hæc humana ratio sibi relicta? tentare & suggerere aliquid poterit, non exitum certum invenire, ut patet, tum ex eo quòd nullus hominum, quibus doctrina revelata non illuxit, certum exitum invenire poterit. Tum ex eo quòd nec nos certum invenimus exitum, nisi ope duplicis doctrinæ relevatæ, quæ ex una parte certificat nos de mortuorum resurrectione, vitæque hominum sempiternæ; ex alia parte certificat nos de originali peccato, sine quo non fuissent miseriæ illæ, illæ inordinationes, illæ peccandi necessitates. Sic itaque divinam salvamus providentiam, justitiam, bonitatem, sanctitatem, ut eam solâ humanâ ratione non demonstramus perfectè, & sufficienter ad certam argumentorum omnium in contrarium solutionem, sed imperfectè duntaxat, ac secundùm quid.

CAPUT IV.

Quarta demonstratio ejusdem defectus, ex eo quòd humana ratio, sibi relicta, prorsus insufficientis sit ad aliquid certò statuendum de fine hominis.

48 Post Dei cognitionem, nihil est scitu dignius, nihil homini tam necessarium, quàm finis hominis, utpotè, qui primum est movens, quo cessante, omnes humanos motus cessare necesse est. Hunc finem quamvis omnes inuito appetitu prosequamur; ad eum nihilominus cognoscendum, imparem humanam rationem esse, demonstrat omnium experientia Gentilium Philosophorum, in quibus sola ipsa fuit, non fide adminiculata, prout in nobis. De humanæ quippe rationis viribus, melius judicare non possumus, quàm per experientiam Sapientum omnium, in quibus ipsa sola fuit. Omnes verò Sapientes illi, tamen in nullo magis explicuerint omnes acutissimi ingenii sui, suæque rationis, differationis ac Philosophiæ nervos, quàm in investigando fine hominis; omnes nihilominus, tam Academici quàm Stoici, Aristotelici, Pythagorici, Epicurei, circa eundem finem in tantum delirarunt, ut hominis finem, ac beatitudinem in hac vita collocarint. Alii quidem in virtutibus, ut Stoici, consequenter asserentes virum probum esse beatum, etiam in aculeo. Alii in voluptatibus, & bonis sensibilibus, ut Epicurei. Alii in cognitione animi præstantissima, cum corporeis bonis conjuncta, ut Aristoteles.

49 Nec eorum quispiam assequi potuit, quomodo post mortem homo posset esse beatus. Immo

omnes usque adeò insipientes facti sunt, ut contra omnem rationem conjunctim asseruerint hæc duo: utique beatitudinem hominis in hac vita consistere; ac nihilominus, etiam sapientissimos, posse, illata sibi morte, ab hujus vitæ malis sese liberare. Quòd si fuerint apud ipsos poeticae narrationes de præmiis ac suppliciis alterius vitæ, fabularum fermè in loco ac pretio fuerunt. Usque adeò viri humanitè sapientissimi, tanto tempore delirarunt, Deo per factum tam evidens demonstrante, quid natura, quid ratio humana sibi relicta valerent.

Præter experientiam illam palpabilem, eundem rationis defectum demonstrat ratio duplex. Prima, quia S. Thomas 1. 2. q. 5. a. 8. ostendit, finem, seu beatitudinem hominis, alium non esse nisi Deum intuitivè visum: utpote quo solo satiari quietarique potest appetitus hominis. Intuitivam verò Dei visionem humana ratio non assequitur. Nec enim in cor hominis ascendit.

Secunda ratio, eaque patentior, est, quia hæc, non animæ solius, sed totius hominis finis inquiritur. Homo verò in hac misera vita nequit esse beatus. Beatitudinem autem hominis, in altera vita, non assequitur ratio purè humana: cum resurrectio mortuorum (sine qua homo post mortem non est homo) solâ fide sit nota. Impar est igitur ratio purè humana, ad finem hominis cognoscendum.

CAPUT V.

Demonstratur ingens defectus, insufficientiaque rationis humana, ad aeternandum de mediis, seu moribus, quibus ad finem illum pervenitur.

Demonstratur (inquam) experientiæ & ratione. Nec solum experientiæ Gentilium Philosophorum, sed & Christianorum, sicut & eorum qui legem scriptam præcesserunt. Ut enim rationis humanæ, divino magisterio destitutæ, defectum insufficientiamque patefaceret Deus, duobus annorum millibus, dereliquit homines absque doctrina legis, tempore legis natura, in quo dum in errores inciderunt, convicta est eorum superbia de defectu scientiæ, inquit S. Thomas lect. 7. in c. 3. ad Galatas.

De Gentilibus quid dicam? ipsimet eorum Procures, dum solo humanæ rationis ductu de moralibus philosophati sunt, tam crasse erraverunt, ut de Socrate Aristoteles 2. politic. 4. testetur, mulieres ac proles fecisse communes. Idipsum de Platone testatur Laërtius 1. 3. c. 20. ubi ipsum hoc modo loquentem inducit, "Matrimonia communia esse debent." "Id est talia (ut glossat Lactantius 1. 3. c. 19.)" "ut ad eandem mulierem multi viri tanquam canes confluant, & is utique obtineat qui viribus vicerit. Aut, si sapientes sunt, ut Philosophi, expectent, & vicibus tanquam lupanar obeant." Democriti apud Epiphanium in